

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«طرح تبدیل وضعیت مربیان حق التدریس سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور به رسمی و پیمانی»

بیان مسئله

طرح تبدیل وضعیت مربیان حق التدریسی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور به رسمی و پیمانی در جلسه صحن علنی مورخ ۱۳۹۰/۱۰/۴ با قید یک فوریت تصویب شد. این طرح در راستای اجرای تکالیف مقرر در ماده (۲۱) قانون برنامه پنجم و خصوصاً بند «الف» آن مبنی بر استمرار نظام کارآموزی - کارورزی و کاربست چارچوب صلاحیت‌های حرفه‌ای ملی در راستای تحقق اهداف عدالت‌محوری، ایجاد امنیت شغلی و جلوگیری از افت کیفیت آموزشی و خالی شدن سازمان از نیروهای باتجربه به مجلس تقدیم شده است.

سازمان فنی و حرفه‌ای با ۱۷۷۹۱ نفر نیروی انسانی شاغل، شامل ۸۸۴۵ نفر مربی و ۸۹۴۶ نفر غیرمربی که ۶۶۳۵ نفر از آنان مربی حق التدریسی با سابقه‌ای از صفر تا ۱۰ سال و بالاتر هستند متولی آموزش‌های غیررسمی و کوتاه‌مدت مهارتی در کشور است. با توجه به اینکه جامعه مخاطب این سازمان جامعه‌ای ۳۰ میلیونی است و آموزش‌های فنی و حرفه‌ای اعم از رسمی و غیررسمی در توسعه کشور و پایین آوردن نرخ بیکاری به تأیید سازمان‌های بین‌المللی و آمارهای موجود نقش مؤثر و غیرقابل انکاری دارند توجه جدی به مربیان این سازمان ضروری است. این طرح نیز که با توجه به نیاز جدی سازمان فنی و حرفه‌ای کشور به این نیروها (که در مناطق مرزی و کمترتوسعه‌یافته تعدادشان از مربیان رسمی افزون‌تر است) ارائه شده، جهت تعیین وضعیت استخدامی مربیان حق التدریسی است که سال‌های زیادی حتی با ۴۴ ساعت فعالیت در هفته در این سازمان مشغول فعالیت هستند و هنوز وضعیت استخدامی ثابتی ندارند. البته از ۶۶۳۵ نفر مربیان مذکور با توجه به تصمیم سازمان فنی و حرفه‌ای مبنی بر حذف برخی رشته‌ها از مجموعه آموزش‌های دولتی و احاله آن به آموزشگاه‌های آزاد و انتقال مربیان ذیربط به آن مجموعه، ۴۸۷۶ مربی نیاز به تعیین تکلیف دارند.

تطابق با قوانین بالادستی

۱. این طرح در راستای اجرای سیاست‌های کلی اشتغال (بند «۳») ابلاغی مقام معظم رهبری است.
۲. این طرح در راستای تحقق ماده (۲۱) قانون برنامه پنجم و خصوصاً بند «الف» آن می‌باشد.
۳. هرچند که در وهله اول به نظر می‌رسد پیشنهاد مذکور با اصل هفتادوپنجم قانون اساسی مغایرت دارد، لکن با توجه به اینکه در طرح پیشنهاد شده تغییرات در چارچوب اعتبارات موجود صورت می‌پذیرد شائبه این مغایرت منتفی است.
۴. در مورد شبهه مغایرت با ماده (۵۱) قانون برنامه پنجم نیز شاید از سویی این طرح مغایر این ماده و نیازمند دوسوم آرا باشد اما از سوی دیگر با توجه به اینکه این مربیان از گذشته در این سازمان مشغول فعالیت هستند و تنها تبدیل وضعیت برای آنها دیده شده به‌کارگیری جدید محسوب نمی‌شود. از طرف دیگر

در تبصره «۲» این ماده مناطق محروم از شمول ماده مستثنا شناخته شده‌اند که طرح نیز بر جذب در این مناطق تأکید دارد از این منظر می‌توان گفت به نظر نمی‌رسد مغایرتی با ماده وجود داشته باشد.

نقاط قوت

۱. تعیین تکلیف مربیان این سازمان که سال‌های زیادی است به صورت حق‌التدریسی در این سازمان مشغول به خدمت هستند و تاکنون نتوانستند از امتیاز استخدام برخوردار شوند.
۲. توجه و ارزشگذاری به مربیان سازمان به عنوان یکی از مؤلفه‌های مهم آموزش‌های فنی و حرفه‌ای که خود رکنی اساسی در توسعه کشور به شمار می‌آید و در سیاست‌های کلی اشتغال به عنوان یک نظام آموزشی مستقل در کنار نظام آموزش عمومی و آموزش عالی لحاظ شده است.
۳. ترویج آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در محروم‌ترین نقاط کشور و ایجاد انگیزه برای مربیان آموزش‌های فنی و حرفه‌ای خصوصاً در مناطق محروم.

جمع‌بندی

در مصوبه نهایی کمیسیون اجتماعی اشکالات موجود در متن اولیه اصلاح شده است تنها به نظر می‌رسد در تبصره «۲» به اشتباه عبارت «غیرمربی» به صورت غیربومی، تایپ شده است. در مجموع تصویب ماده واحده و تبصره به لحاظ کارشناسی قابل توجیه است و می‌تواند مشکلات این بخش را برطرف سازد.